

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
<i>Andre viktige frister</i>	2
Siste nytt fra BIO	2
<i>Spør han Gunnar</i>	2
<i>Kathy Willis og John Birks med ny artikkel i Science</i>	2
<i>BIO ønsker to nye førsteamanuenser i botanisk økologi: Bjerknes hjelper oss</i>	2
Julefesten 2006 - Christmas Party 2006	3
Siste nytt fra verden rundt oss	3
<i>New X-ray imaging technique: a breakthrough in structural research</i>	3
<i>Nettverk for stipendiater og etablerte forskere som jobber med laks og ørret</i>	3
Forsknings- og annen finansiering	3
<i>Mer om FP7s PEOPLE-programmet</i>	3
<i>EØS-finansieringsordningene</i>	3
<i>NMA-støtte til organisering av konferanser og workshops</i>	4
Avsluttende mastergradseksamen	4
<i>Helene Axelsen: Molecular methods for detection of the medusae Periphylla periphylla and Atolla sp. in diet of mesoplagic shrimps</i>	4
Info fra studieseksjonen	4
<i>Studieseksjonen stengt onsdag 29 og torsdag 30. november</i>	4
<i>Timeplaner for vårsemesteret 2007 – sjekk forslag!</i>	4
<i>Skriftlige eksamensoppgaver – leveres 4 virkedager før eksamen til studieseksjonen!!</i>	4
Nye medarbeidere og endringer i staben	5
<i>Roland Koedijk</i>	5
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	5
<i>Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet</i>	5
<i>Forelesing med vinnar av Holbergprisen 2006, Professor Shmuel N. Eisenstadt</i>	5
<i>Presentasjoner ved Sarssenteret</i>	5
<i>Norsk ekspertise innen marin sektor - en underutnyttet eksportvare</i>	5
<i>Fagdag i ernæring: farlig, fjern og fargerik mat</i>	6
Nye artikler	6
<i>Tom Sørnes og Dag Aksnes: lysregime og fiskemengde i fjorder</i>	6
<i>Kathy Willis og John Birks: peleoøkologi og naturlig variasjon</i>	6

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

30. nov IPY formidling og utdanning

1. des - Meltzerfondet

- Universitetsfond

- Diverse legater og fonds

- Stipend til studier og forskning i diverse land (kulturavtalene)

15. des - Taxonomy of deep-sea life

- Mattrygghet (ERA-NET)

1. feb Nordic Marine Academy:

- organisering av Forskerkurs

- mobilitetstipend

- støtte til konferanser (se s. 4)

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

Andre viktige frister

1. desember: påmelding til julefesten! (se neste side)

Siste nytt fra BIO

Spør han Gunnar

Klokka 0630 i dag dro Sidsel Kjølleberg, kontorsjefen og jeg til Uganda. Sidsel skal ned for å gjøre arbeid i NUFU-prosjekter hun er engasjert i administrasjonen av, mens Bjørn Åge og jeg skal ned for å lære om Makerere-universitetet som UiB har så mye samarbeid med. Ikke minst innen biologi.

Vi blir borte ei uke, og fram til da er det Gunnar Bratbak som legger alle BIOs strategiske planer (og iverksetter dem han vil) og Thelma Kraft som signerer for alle hans utlegg.

Så benytt sjansen mens den er der.

UiB har for øvrig bestemt at instituttlederstillinger alltid skal lyses ut etter endt åremålsperiode på fire år. Så her får Gunnar ei ukes prøvetid før han bestemmer seg for om han skal søke. Da kan det kanskje være et poeng å la være å spørre ham, slik at han får en rolig opplevelse.

Hilsen Jarl

Kathy Willis og John Birks med ny artikkel i Science

der dei skriv om korleis paleoøkologi kan gje fleire svar om kva som er naturleg i eit gitt økosystem. Og dei åtvarar samstundes mot overdriven verneiver hos naturvernarar:

What Is Natural? The Need for a Long-Term Perspective in Biodiversity Conservation

Abstract finner du på siste siden.

[Kathy Willis](#) ble nylig ansatt som Professor II ved BIO med delfinansiering fra Sparebanken Vest.

Les [omtalen i På Høyden](#) og selve [artikkelen i Science](#)

BIO ønsker to nye førsteamanuenser i botanisk økologi: Bjerknes hjelper oss

Førsteamanuensis-stillingen som ble lyst ut i juni er nå ferdigbehandlet fra BIOs side. I denne og forrige uke ble **Vigdis Vandvik** og **Richard Telford** innkalt til prøveforelesning og jobbintervju. Intervjuene ble foretatt av instituttleder, stedfortreder og kontorsjef, og vi var enige med bedømmelseskomiteen at disse to var av den høyeste kvalitet. Biofagevalueringen, som i 2000 evaluerte alle forskergrupper i biologi ved norske universiteter, fant at den daværende forløperen for EECRG var av svært høy kvalitet, men bekymret seg over aldersprofilen. Den anbefalte en fortløpende fornyelse av gruppa, uten å vente på pensjoneringer. Det er jo lett å si, men BIO har ikke direkte tilgang til UiBs seddelpresse, så vi må bruke penger med forsiktighet.

Vi har derfor inngått en avtale med Bjerknes-senteret, som er villige til å finansiere Richard Telford for oss i to år. Dermed kan vi be fakultetsstyret ansette både Vandvik og Telford fra kommende årsskifte, og så sende regning til **Eystein Jansen & Co** for lønnskostnader for Telford i 2007 og 2008.

Tusen takk, Bjerknes-senter! En glimrende avtale, sett fra BIOs side.

Julefesten 2006 - Christmas Party 2006

Julefestkomiteen (Jens, Gyda, Sven, Knut Helge, Eva Beate og Thor Inge)

minner om og ønsker deg hjertelig velkommen til BIO sin julefest 2006 for ansatte og masterstudenter i kantinen på Høyteknologisenteret fredag 15. desember kl. 19.00 presis.

Påmelding på www.zoo.uib.no/bio/julefest/, på telefon 55 58 44 00 eller ved betaling på et av instituttets ekspedisjonskontor. Kr 200,- må betales **innen fredag 1. desember**.

Husk å ta med en liten gave til nissen, max kr 30, så han selv slipper å bære alt med seg i sekken. Har du et juleønske på vegne av din arbeidsplass send det til: Knut.Jensen@bio.uib.no eller til en annen i komiteen.

Det blir servert gløgg, tradisjonell norsk julemat, kaffe avec, kake og julemorø!
Drikkevarer kan kjøpes i egen bar.
Ta med: ditt beste julehumør!
Hjertelig velkommen! ♥

Siste nytt fra verden rundt oss

New X-ray imaging technique: a breakthrough in structural research

For the first time, a team of international scientists has used a new X-ray imaging technique called flash diffractive imaging. It is hoped that in the future, the technique will revolutionise structure research by enabling researchers to obtain nanometre resolution images of viruses, cells and even proteins. The study, which was partly funded by the EU's FP6, is published in the latest online edition of the journal Nature Physics.

Until now, X-ray imaging experiments have been hampered by the fact that the very radiation used to create the image destroys the sample. 'However, there is a way to circumvent the problem,' said Prof Janos Hajdu of Uppsala University, one of the authors of the study. 'Take the image faster than the relevant damage processes.'

[Les mer...](#)

Nettverk for stipendiater og etablerte forskere som jobber med laks og ørret

The objective with such a network is two fold: Firstly we wish to arrange an annual independent workshop where the participants can gather, exchange knowledge and ideas and to have discussions in an interdisciplinary forum. Secondly we wish to establish connections with the "outer world" by inviting key researchers to give lectures and short courses within the sphere. On the basis of this we mean that the utility value is potentially larger for both the participants and the community.

Bergen er foreløpig lite representert.

Les mer på [NOWPAS-websiden](#) og hos [Forskningsrådet](#)

Forsknings- og annen finansiering

Mer om FP7s PEOPLE-programmet

En kjapp innføring i PEOPLE-programmet (ppt à 9 sider utgitt av Kommissjonen) kan nå lastes ned [herfra](#)

EØS-finansieringsordningene

Senter for Internasjonalisering av Høyere Utdanning (SIU) vil arrangere et seminar for universitets- og høyskolesektoren om de norske stipendfondene under EØS-finansieringsordningen. Seminaret vil finne sted i Bergen 31. januar 2007. Hensikten med seminaret vil være å informere om utdanningsstipendene som er under etablering, samt muligheten for samarbeid med norske institusjoner. Seminaret vil være av spesiell interesse for

fagmiljøer som planlegger prosjekt. Mer info om ordningene [her](#), der trolig vil etter hvert komme info om selve seminaret.

NMA-støtte til organisering av konferanser og workshops

The NMA granted partial support to the [Nordic Marine Sciences Conference 2006](#) which took place in Oslo, Norway, 1-3 November.

The NMA may grant partial support to Nordic **conferences** within the NMA area of focus. Funding should be mainly allocated to support PhD students and young researchers from Nordic and Baltic countries to attend the conference and to cover travel and subsistence expenses of invited speakers.

Scientific **workshops and seminars** will be organised irregularly, mainly when there is a “hot” topic of significant relevance in the society. The contact persons at the member organisations submit proposals for workshops, and the NMA Steering Committee decides which workshops to support and to what extent.

There are now 4 annual deadlines. First coming on **February 1st**, which coincides with the deadlines for Mobility and Advanced Courses.

[More info and proposal forms](#)

Avsluttende mastergradseksamen

Helene Axelsen: Molecular methods for detection of the medusae *Periphylla periphylla* and *Atolla* sp. in diet of mesoplagic shrimps

Helene Axelsen holder fredag 24. november avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i marinbiologi.

Tittel på oppgaven: Molecular methods for detection of the medusae *Periphylla periphylla* and *Atolla* sp. in diet of mesoplagic shrimps.

Veiledere: Tone Falkenhaus, Tonje Casteberg, Audun Nerland, Kjetil Korsnes (HI, Flødevigen)

Sensor: Anders Hobæk. Bisitter: Jens Nejtgaard

Tid: Fredag 24. november 10:15. Sted: Møterom 329C1, 3. etasje Høyteknologisenteret, Bioblokken
Alle interesserte velkommen!

Info fra studieseksjonen

Studieseksjonen stengt onsdag 29 og torsdag 30. november

På grunn av internseminar i studieseksjonen, vil vi ikke være tilgjengelig onsdag 29 og torsdag 30. november. Post inn og ut fra Realfagbygget går som normalt.

Timeplaner for vårsemesteret 2007 – sjekk forslag!

Nå er forløpige timeplaner for vår 07 lagt ut i review-list. Review-list finner dere her:

<http://rom.uib.no/>. Se på lenke opp til høyre. Du må logge deg på for å få tilgang. Husk å velge rett semester da høstens timeplaner fremdeles ligger lenket fra denne siden. I tillegg til å sjekke din egen undervisning kan det være lurt å sjekke kollisjoner mot andre relevante emner. Emner som ligger anbefalt samtidig i studieplanen skal i prinsippet legges automatisk uten overlapp, men der finnes også andre anbefalte emnekombinasjoner som ikke vi automatisk har oversikt over.

Sjekk følgende: Finner du ditt emne? Er ukemønsteret korrekt? Er alle aktivitetene lagt inn? Er emnet tildelt rom som ikke kan brukes (spør hvis du er i tvil!)? Frist for tilbakemelding til studieseksjonen er **fredag 1. mars**.

Skriftlige eksamensoppgaver – leveres 4 virkedager før eksamen til studieseksjonen!!

Eksamensperioden nærmer seg med stormskritt, og det begynner å bli på tide å lage eksamensoppgaver for skriftlige eksamener. Husk at eksamensoppgaver skal leveres **4 virkedager før eksamen** til studieseksjonen. Vi har opplysninger om eksamensoppgavene også må lages i nynorsk versjon. Sjekk dette med studieseksjonen hvis du er usikker, vi plikter å ha eksamensoppgavene på både bokmål og nynorsk. De som vet at engelskspråklige studenter følger emnet leger engelsk versjon av oppgavene også. Dette gjelder emner på 200 og 300- talls nivå.

(Virkedager = ordinære arbeidsdager, helgedager ikke medberget!).

Nye medarbeidere og endringer i staben

Roland Koedijk comes from the Netherlands where he studied aquaculture and fisheries at the department of Animal Sciences of the Wageningen University. During his masters he performed a practical study on production efficiency in a sea bass and bream hatchery in Greece, after which he conducted two master-theses at UIB. The first thesis focused on general morphology, bone development and deformity occurrence in Atlantic cod juveniles, when fed zooplankton or rotifers in the larval period. The second thesis focused on the interactive effect of ammonium toxicity and oxygen saturation on growth performance of Atlantic cod.

On September 1st he started a three year Ph.D. fellowship at the research group of developmental biology of fish and works within the project: "Progressive, modern production of juvenile Atlantic cod" (PROCOD). This project is a cooperation between several commercial partners and universities to optimize the quality of cod juveniles in aquaculture. One of the main objectives for his Ph.D. is to study the effect of differences in first feeding on the quality of cod larvae and juveniles in terms of development, deformity occurrence, growth performance, and their physiological adaptation to environmental changes. Different strains of juvenile cod will be exposed to decreased salinities to investigate a possible increase in growth efficiency, and to test for an interactive effect between temperature and salinity on juvenile growth, as also found to benefit other fish species. A second objective is to investigate the possibilities for using myosin mRNA as indicator of growth in cod juveniles. Myosin mRNA has recently been suggested as growth indicator in fish and may thus be promising as an indicator for muscle synthesis in cod reared at different salinities and temperatures.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet

Tirsdag 28. november kl 12.15 på Havforskningsinstituttet (kantinen på høyblokken)

Etiske retningslinjer innenfor forskning, ved Matthias Kaiser, HI

Onsdag 29. november kl 12.15 på Havforskningsinstituttet (kantinen på høyblokken)

Strukturmelding, ved Petter Holm, HI, Tromsø.

Forelesing med vinnar av Holbergprisen 2006, Professor Shmuel N. Eisenstadt

Styringsgruppa for satsingsområdet region og regionalisering ynskjer velkommen til forelesing med vinnar av Holbergprisen 2006, Professor Shmuel N. Eisenstadt

Globalization and Hegemony in the Contemporary Era

Innleiing til forelesinga ved dekan professor Gunnstein Akselberg.

Tid: Torsdag **30. november** kl 14.15 – 15.00 i

Sted: auditorium 3 ved Det juridiske fakultet, Magnus Lagabøtes plass.

Presentasjoner ved Sarssenteret

Thesis Defence: Vibeke Kyrkjebø

Characterization of Nuclear Respiratory Factor 1 using transgenic zebrafish

Dec 1, 10:15, Large Auditorium (2144), Data building, HIB

Guest seminar: Stephen Wilson,

Dept. of Anatomy and Developmental Biology, University College London

Breaking Symmetry in the Brain - from Genes to Behaviour

Dec 1, 14:30, MBI Seminar Room (520B1), Biobuilding HIB

Norsk ekspertise innen marin sektor - en underutnyttet eksportvare

Åpent informasjons- og debattmøte organisert av MØTEPLASS MARIN

SINTEF har utredet at den årlige eksportverdien kan økes fra dagens 3,8 mrd. NOK til 25 mrd. NOK frem mot år 2025 - Et kvalifisert estimat eller flyktige luftspeilinger?

- Er det realisme i disse tallene, eller kan de føre til overoptimistiske feilgrep?
- Kjenner industrien seg igjen i virkelighetsbeskrivelsen?
- Er dette målsetninger som politiske myndigheter kan stille seg bak, og hva vil det kreve av politiske og strategiske beslutninger og prioriteringer?
- Er Forskningsrådets og Innovasjon Norges nåværende programmer egnete virkemidler?
- Hva er universitets- og høyskolesektorens strategier for å bidra til verdiskapingen?

Tid: Mandag 4. desember kl 1800-2100

Sted: Grand Selskapslokaler i Bergen, Festsalen. Nedre Ole Bulls Plass

FRI ENTRÉ - men [Påmelding - Bergen Næringsråd](#) Frist mandag 4. desember kl 1000

Fagdag i ernæring: farlig, fjern og fargerik mat

Neste års fagdag i ernæring finner sted onsdag 24. januar 9-16.

Sted: Bergen Kongressenter, Håkonsgaten 2

Tema denne gang er Den "farlige" maten, den "fjerne" maten, den "fargerike" maten

Invitasjon og endelig program vil bli sendt ut medio desember, men vi ber alle interesserte merke seg datoen!

Nye artikler

Tom Sørnes og Dag Aksnes: lysregime og fiskemengde i fjorder

Sørnes TA & [DL Aksnes](#) 2006. Concurrent temporal patterns in light absorbance and fish abundance. MEPS 325:181-186

ABSTRACT: The abundance of midwater fishes in fjord basins, as well as the abundance and size of mesozooplankton, have previously been related to optical properties of the basin water. Herein, we report on concurrent temporal changes in light absorbance and fish abundance for Masfjorden and modest changes in both variables for Lurefjorden and Sognefjorden, western Norway. The inverse relationship between fish abundance and absorbance in the temporal data, spanning 9 yr, is consistent with the relationship previously described for spatial data representing different fjords. The combination of salinity and oxygen accounted for 94 % of the observed variance in absorbance of the 3 fjords, and we suggest that these variables serve as proxies for regional and local determinants of absorbance in fjord basins, respectively. While salinity indicates basin water origin and its optical properties, oxygen is a measure of turnover time and local degradation of organic matter, presumably affecting absorbance.

Kathy Willis og John Birks: peleøkologi og naturlig variasjon

Willis KJ & H J. Birks 2006. What Is Natural? The Need for a Long-Term Perspective in Biodiversity Conservation. Science 314 (5803): 1261 - 1265

ABSTRACT: Ecosystems change in response to factors such as climate variability, invasions, and wildfires. Most records used to assess such change are based on short-term ecological data or satellite imagery spanning only a few decades. In many instances it is impossible to disentangle natural variability from other, potentially significant trends in these records, partly because of their short time scale. We summarize recent studies that show how paleoecological records can be used to provide a longer temporal perspective to address specific conservation issues relating to biological invasions, wildfires, climate change, and determination of natural variability. The use of such records can reduce much of the uncertainty surrounding the question of what is "natural" and thereby start to provide important guidance for long-term management and conservation.